

## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Datele despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitate Babeș-Bolyai, Cluj
1.2 Facultatea	Istorie si Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Filosofie în limba maghiara
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Calificarea	Filosofie

### 2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Ontologie HLM 2501						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. Kerekes Erzsébet						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ.dr. Kerekes Erzsébet						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6 Modul de evaluare	Ex.	2.7 Tipul disciplinei	DF

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					28
Examinări					4
Alte activități: .....					
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz./126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	Prezența 70%
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	Prezența 70%

## 6. Competențe specifice acumulate

<b>Competențe profesionale</b>	<p>C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice □</p> <p>C2.3 Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie</p>
<b>Competențe transversale</b>	<p>CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente</p>

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>□ Cercetarea analitică și sistematică a conceptului de ființă, considerat de cei mai mulți dintre gânditori, cel mai important concept al filosofiei, precum și a unora din conceptele corelative acestuia – cum sunt conceptele de devenire, gândire, limbaj etc., la care a fost redus și în care a fost echivalat uneori conceptul însuși de ființă. Cursul de Ontologie și cel de Metafizică, prezintă mari dispute filosofice pe această temă și, în special, modul în care gândirea modernă și postmodernă înțelege să reinterpreteze conceptul de ființă.</p>
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<p>Expunerea caracterului original și specificității problematicii ontologiei</p> <p>□ Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale ontologiei pe parcursul lecturii unor texte filosofice date</p> <p>Ce este Ontologia? □</p> <p>Raportul dintre ontologie și teologie □ Problema cunoașterii ființei □ Ființă și identitate □ Ființă și devenire □ Devenire și diferență □ Diferență ontologică □ Ființă și limbaj.</p>

## 8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere: Ce este ontologia? Trasarea unor repere ontologice în istoria filosofiei.	Prelegere, schițe, dialog, analiză de texte	
Ontologie și metafizică. Ontologie și teologie	Prelegere, dezbateri	

Problema cunoașterii ființei	Prelegere, dezbatere	
Elaborarea întrebării referitoare la ființă. Statutul și structura întrebării referitoare la ființă	Prelegere, dezbatere	
Paradigma ontologică fundamentală: cunoașterea universalului și a particularului.	Prelegere, dezbatere	
Ontologia la grecii antici	Prelegere, dezbatere	
Ontologia în evul mediu	Prelegere, dezbatere	
Ontologia raționalismului	Prelegere, dezbatere	
Turnura kantiană	Prelegere, dezbatere	
Dialectica ontologică a lui Hegel	Prelegere, dezbatere	
Probleme fenomenologice ale ontologiei: reducția și constituirea intersubiectivității în Meditațiile carteziane (Edmund Husserl)	Prelegere, dezbatere	
Ontologia fundamentală la Martin Heidegger. Destrucția istoriei ontologiei.	Prelegere, dezbatere	
Diferența ontologică – distincția ființă- ființare. Analitica existențială a Daseinului.	Prelegere, dezbatere	
Ontologii contemporane. Badiou: Ființă și eveniment	Prelegere, dezbatere	

#### Bibliografia

Aquinói Szent Tamás: *A létezőről és a lényegről*. Helikon, Bp., 1990.  
Arisztotelész: *Kategóriák*. Kossuth, Bp, 1990. In: *Poetika, kategóriák, hermeneutika*.  
Arisztotelész: *Metafizika*. Hatágú Síp, Bp., 1992.  
Badiou, Alain: *L'être et l'événement*. Paris, Éditions du Seuil, 1988.  
Descartes, R.: *Elmélkedések az első filozófiáról*. Atlantisz, Bp., 1994.  
Descartes, R.: *Értekezés a módszerről*. Franklin, Bp., 1996.  
Heidegger, M.: *Az idő fogalma*. Kossuth könyvkiadó, Budapest, 1992.  
Heidegger, M.: *Bevezetés a metafizikába*. Ikon, Bp., 1995.  
Heidegger, M.: *Lét és idő*. Gondolat, Bp. 1989., 17-83.  
Heidegger, M.: *Kant és a metafizika problémája*. Bp., 1998.  
Heidegger, M.: *Kant tézise a létről*. In: *Útjelzők*. Osiris, Bp., 2003. 403-425.  
Husserl, E: *Kartezianus elmélkedések*. Atlantisz, Bp. 1996, 69-105.  
Husserl, E.: *Az európai tudományok válsága*. I. kötet. Atlantisz, Bp., 1998.  
Kant, I.: *A tiszta ész kritikája*. Akadémiai, Bp., 1984.  
Kerekes Erzsébet: *Szavak közt az idő*. Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2015.  
Kant, I.: *Prolegoménák*. Atlantisz, Bp., 1990.  
Platón: Parmenidész. In: *Platón Összes Művei. II. kötet*. 814-840.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Discuții despre bibliografie, sarcini. Introducere		
2. Întrebarea referitoare la ființă Heidegger, Martin: <i>Lét és idő (Ființă și timp)</i> . 1-2 par. Heidegger, Martin: <i>Lét és idő</i> . 3-4. par.	Analiza de text, dezbatere	
3. Ontologia lui Heraclit	Analiza de text, dezbatere	
4. Teoria ideilor la Platon	Analiza de text,	

	dezbateră	
5. Categoriile și conceptul de timp al lui Aristotel	Analiza de text, dezbateră	8.
6. Ontologia și evul mediu: <i>essentia</i> și <i>existentia</i>	Analiza de text, dezbateră	
7. Metoda lui Descartes. Teza ontologiei moderne: modurile fundamentale ale ființei: <i>res extensa</i> și <i>res cogitans</i> .	Analiza de text, dezbateră	
8. Kant: ființa persoanei și ființa lucrului	Analiza textului, dezbateră	
9. Subiectivismul transcendențial		
10. Ontologia fundamentală a lui Heidegger. Diferența ontologică Heidegger: <i>Lét és idő</i> . Gondolat, Bp., 1984. <i>A fenomenológia alapproblémái</i> . 22 par. Osiris, Bp, 2001.		
11. Conceptul de timp a lui Heidegger Heidegger: <i>Az idő fogalma</i> . 27-51 old. Világ, gond.		
12. Ființă și limbaj. Ființă și adevăr. Heidegger: <i>Lét és idő</i> .		
13. Piatră, animal, om. Heidegger: <i>A metafizika alapfogalmi II</i> . Osiris, Bp, 2004_Analiza textului, Analiza textului, dezbateră		
14. Kerekes E.: <i>Szavak közt az idő</i> . (Despre Badiou: Ființă și eveniment )	Analiza de text, dezbateră	
Bibliografie suplimentară:		
<p>x x x <i>A Bécsi Kör filozófiája</i>. Gondolat, Bp., 1972.  Aubenque, P.: <i>Problema ființei la Aristotel</i>. Teora, Buk., 1998.  Boros Gábor: <i>René Descartes</i>. Áron, Bp., 1996.  Gadamer H.-G: <i>A filozófia kezdete</i>. Osiris, Bp., 2000.  Heidegger, M.: <i>A fenomenológia alapproblémái</i>. Osiris, Bp, 2001.  Heidegger: <i>A metafizika alapfogalmi</i> . Osiris, Bp, 2004  Husserl, E.: <i>Karteziánus elmélkedések</i>. Atlantisz, Bp., 1996.  Hegel, G. W. Fr.: <i>Előadások a filozófia történetéről</i>. Akadémiai, Bp., 1973.  Steiger Kornél: <i>A korai görög filozófia néhány alapfogalma I. Világosság</i>. 1984/12.  Taylor, A. E.: <i>Platón</i>. Osiris, Bp., 1999.  Tengelyi László: <i>Kant</i>. Áron, Bp., 1995.</p>		

## 9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Dezvoltare și conturarea capacității de interogare, a sensibilității problematizatoare și de soluționare. Conținutul disciplinei este compatibil cu cerințele comunităților profesionale și a universităților din occident.

## 10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentă activă și cunoștințe 70%;	Examen.	70%
10.5 Seminar	prezentarea unor lucrari de seminar, participare activă la toate discuțiile	Evaluarea lucrărilor și activității	30%
10.6 Standard minim de performanță			
□ Prezența activă la 70% din cursuri și seminarii;			

Data completării

02.03. 2020

Responsabil pentru curs

lect. dr. Kerekes Erzsébet

*Kerekes Erzsébet*

Responsabil pentru seminar

lect. dr. Kerekes Erzsébet

*Kerekes Erzsébet*

Data aprobării la nivel de departament

30. 03. 2020

Director de departament

conf. dr. Demeter Attila

*Demeter Attila*